

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
 MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Korszakos reform.

Zombor, március 18.

Nagyon messze időre kellene visszatekintenünk, hogy jelentőségében, fontosságában és bátran mondhatjuk: korszakos voltában, oly mélyen, a nemzet gyökereit érintő törvényhozási alkotást találjunk, mint az, melyet Darányi földmivelésügyi miniszter a napokban a ház asztalára tett.

Szociális tekintetben hozzá méltó alkotás aligha volt még. Jóformán a rendiség eltörlése, a jobbágyság megszüntetése emelkedik túl rajta a jelentőségében. Szól a korszakos reform a telepítésről, az ingatlan feldarabolásról és egyéb birtokpolitikai intézkedésekről.

A kérdés tehát nem új. Ujabb állami életünkben a törvényhozás már rendezte a kérdést. Az 1849-ik évi V-ik törvénycikk már foglalkozott a telepítéssel és fundált is egy kicsiny, 6 millió korona telepítési alapot, amelyből a Délvidék egy-kettő és Erdélyben szintén néhány telepes község létesült. Ám de micsoda kicsinyes eszközökkel vélte megoldani még csak 14 év előtt is a törvényhozás ezt a súlyos és rendezésre váró ügyet.

Mily nagyot, mily egészen mást mutat a mostani javaslat! Tizenkét év alatt 120 millió korona telepítési alap létesül adómentes járadékkötvényekben. A porosz állami telepítésekhez viszonyítva, igaz, hogy amannak csak tíz százaléka; ámde Poroszországban jóformán nem is telepítést végez az állam, hanem egyszerűen és brutálisan a lengyel birtokok kisajátítását.

Ha arra tekintünk, hogy az állam egy hat millió korona tőkével Apatinban, Bálincon, Facseten, Mosnicán, Sztancsófalván, Rékásan, Karán, Detreheren, Fehéregyházán, Nagysármáson, Vicén a

fejlődés sok szép jelenségeivel bíró telepét létesített: és az akciót még most is folytatja, mily gyönyörű perspektívája ígérkezik a jövő fejlődésnek, arra gondolva, hogy tíz éven belül hatalmas, 120 millió koronára felduzzadó telepítési alap fog rendelkezésre állani.

Ám nemcsak azért nevezzük korszakosnak az új törvényjavaslatot. A telepítés nem tisztán anyagi erő kérdése. Maga az, hogy akár a népességben felduzzadt falvakból, városokból kitelepítünk egy-egy rajt, akár pedig idegenből visszatelepítjük a hazakivándozókat, — amelyre az új törvény számos kedvezményt ígér, — még nem megoldás. Azzal, hogy a kitelepítetteknek megmutatjuk az ígért földjét és oly terhes anyagi kötelezettséget rakunk rá, hogy lelkében még vészesebb elkeseredést támasztunk, — olyan bal fogás, mintha a tüzet olajjal oltanók.

Az új törvényjavaslat anyagi és gazdasági feltételekhez fűzi a telepítést. Akit az új törvény szerint letelepítenek, attól bizonyos anyagi garanciákat kívánnak és ezenfelül számba veszik gazdasági készültségét, munkaképes családtagjainak számát és csak azt juttatják be az ingatlanba, aki megfelelőleg investálni tud, a vételárnak tíz százalékát lefizetni képes és aki a modern gazdasági haladás útjára rálép.

Hogy az új telepítvényeken gazdasági virágzás és fejlődés lesz: arra féltékeny gonddal vigyázott a törvénytervező. Azért a javaslat szerint minden nagyobb telepítésnél legalább egy középirtok is létesül, amely azonban a kellő tőke és investálás költségein felül még ahhoz a feltételhez is van kötve, hogy az illető gazdasági szakiskolát sikerrel végezzen. Nyilvánvaló, hogy a középirtokos predesztinálva van a szellemi irányításra és kifejezetten

a törvényjavaslat ezt tőle is várja. Azért mielőbb bevezetik birtokába, a telepítési felügyelőség meggyőződik arról, vajjon egyénisége alkalmas-e ilyen irányító feladatra?

Jelentékeny pillére a kérdés rendezésének a magántelepítés tételes kodifikálása. A nép földéhes s így még ha elfogadhatatlan áron, de földet ígérnek neki — jóformán gondolkodás nélkül csap parolát és kész az alku. Aztán pedig sir és átkozódik. Akárhogy veritékeznek is homloka, a parcellázás szörnyű költségeit nem bírja, szidja az urat, romlása okozóját és itt-ott imádságba foglalja a nép, hogy a parcellázástól mentse meg őket az Isten.

Valóban a tizenkettedik órája érkezett el, hogy a szédelgesszerű magánparcellázásnak vessenek véget. És e tekintetben az új javaslat oly radikális intézkedéseket foglal magában, hogy a jövőben — ámbár a magánparcellázás meg van engedve — ezek a szédelgések egyszersmindenkorra megszűnnek. Nem fog bekövetkezni az értéktulbecsülés, mert a magánparcellázás alá kerülő ingatlanokat a telepítési hatóság becsli és osztályozza.

Az a törvényjavaslat, amelyről szólunk, terjedelemben is hatalmas, 368 szakaszból áll és nagy látókörrel tekinti át a kérdést. A javaslat hazai talajból fakadt, hazai elmének szülöttje. Nem szolgál másolata a külföld hasonló törvényeinek. A helyzet, a viszonyok, a magyar népjellem és megmaradásunk a társadalmi fejlődés komoly mérlegelésén épült föl és szilárd tagozatán gazdasági erősödés és a nemzeti boldogulás ornamentikája gyönyörködtet.

Adassék dicséret, akinek népszerűtete tető alá hozta.

FÉRFIINGEK, KALAPOK, NYAKKENDŐK,
VILLANYOS IZZÓK 150 és 220 volt feszültségre,
WOLFRAM IZZÓK 70%-os árammegtakarítással.
 Villanyos csillárok! Olcsó árak! Gyermek-kocsik!

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
 ZOMBOR, KOSSUTH-U.
 A KÜLÖNLEGESSÉGI
 TŐZSDE MELETT.

Iparosok bajai.

Zombor, március 18.

A magyar iparosok helyzete a szó igaz értelmében beteges és bizony alig tudjuk, hogy melyik az az orvosság, mely meggyógyíthatná a kórságot. Ezen azonban nincs csodálkozni való, mert az évek hosszú sora óta tartó pangás a legtöbb ipart alapjában támadta meg és beteggé, sinylővé tette annak művelőit.

A bajok orvoslásán sokan török fejüket. Egyesek anyagbeszerző szövetkezeteket ajánlanak, mások önszegélyző egyletekről álmodoznak, de nem sokra mennek vele, s ha létre is jönnének e szövetkezetek vagy egyletek, nem sokat segítenének az iparosokon.

Az egyes ipartestületek előjáróságai évekig fáradoztak részint hitel- és anyagbeszerző szövetkezetek létrehozásán, részint pedig termelő szövetkezetek felállításán, de nem tudták a dolgot dülőre vinni.

Az efajta fáradozás tehát még sokáig vagy talán örökre meddő marad.

A dolog inkább a tehetősebb mestereken mult és mulik, akik nem törődtek és nem törődnek iparostársaik sorsával és hagyják őket vergődni, ahogy tudnak.

A kisiparos magára van hagyatva és aszerint cselekedhetik, amint a viszonyok engedik. Számptalan mester, aki azelőtt családjával tisztességesen meg tudott élni, reményt és bizalmat vesztve, ott hagyta mesterségét és nem egyszer a polgári önértéket mélyen sértő szolgai állást fogadott el, csak hogy életét tovább tengethesse. Mások pedig, akik segédkorukban jeles munkások voltak, visszaadják iparjogukat és darab-számos munkát vállalnak. Ezzel aztán vége a sok erkölcsi, anyagi áldozatok

árán szerzett dicsőségnek és polgári önértéknek.

Ime a nagybetegségek egyike.

Van aztán az iparnak egy olyan rákfenéje, amely fölülmul minden más bajt. És ez a kisiparosoknak egymással való féktelen versenye. A legtöbbje nem azért csinál olcsó munkát, hogy talán kis haszon és nagy forgalom által jusson a megélhetéshez, hanem többnyire csak azért, hogy másik iparostársát legyűrje, hogy annak ekszisztenciáját lehetetlenné tegye. Ez bizony a következménye annak, nem egyéb, mint hogy mindketten tönkre mennek. Határoztak már erről mindenfelét, de sohasem volt foganatja, mert a kisiparosok rendesen csak akkor térnek észre, mikor már késő.

Ennek az áldatlan versenynek mindenféle kinövésai vannak, melyek az ipart kártékonyan befolyásolják. A tulságosan olcsó munka nem lehet jó s ha mégis jó, ez csak úgy érhető el, ha a mester nem fizeti meg a nyers anyagot, vagyis visszaél a beléhelyezett bizalommal és a rendelkezésére álló hitelt szélhámosságainak keresztülvitelére használja fel. De nem fizetheti az ilyen mester megfelelően a segédmunkásait sem s így nemcsak a hazai ipart és az iparosostályt keveri rossz hirbe, de szociális szempontból is megbocsáthatatlan bünt követ el, mert tápot nyújt a jogosult sztrájkoknak.

A viszonyok bizonyára legkevésbé sem kedveznek a kisiparnak, kétszeresen vigyázni kell a vele foglalkozóknak, hogy az csődbe ne jusson.

H I R E K .

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Császár Gyula pécsi állami főreáliskolai helyettes tanárt az újvidéki kir. kath. főgimnáziumhoz tanárrá nevezte ki.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Ger-gely Adolf igazolványos altisztet, bábolnai lakost a zombori pénzügyigazgatóság-hoz ideiglenes pénzügyi irodatiszté nevezte ki.

Áthelyezés. A szegedi kir. itélőtábla elnöke Tóth Gyula szegedi kir. törvényszéki joggyakornokot a zentai kir. járásbíró-sághoz helyezte át.

Iskolalátogatás. Baranyai Gyula, a polgári iskolák látogatásával megbízott miniszteri iskolalátogató a mult napokban meglátogatta a zentai községi polgári leányiskolát s a tapasztaltak felett teljes melegegedésének adott kifejezést.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Prachár Vilmos cs. és kir. 5. sz. huszárezredbeli számvevőormester, igazolványos altisztet a bácsalmási kir. járásbíró-sághoz irnokká nevezte ki.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Kristó Nagy Bálint bácsalmási kir. járásbíró-sági irnokot a szabadkai kir. járásbíró-sághoz helyezte át.

Március 15-ike Monostor-szege. Ünnepi szin és lelkes hangulat váltotta fel a nagy nemzeti ünnepen, az egyébként csendes kis sokac falucskát. Az ünnepek sorozatát az állami iskola tanító-testülete és a helyi értelmiség közreműködése mellett rendezett „Uránia“-előadás nyitotta meg, melynek tárgya Magyarország újjászülé-tésének története volt. A vetített képekkel kísért előadást Gubitz a Kálmán igazgató tartotta és szép számu közönség hallgatta végig. Ez az ünnep előestéjén folyt le. Másnap a tanulóifjúság ünnepélye következett. Az ünnepi mise után a tanulók a tanítótes-tület vezetése mellett az iskolába vonultak és hazafias dalokkal és szavallattal áldoztak a nagy nap emlékének. Az ünnepély jelentő-ségét Nagy Miklós áll. tanító méltatta. Ott volt a községi előjáróság és a gondnokság is. Este az ujonan alakult társaskörben társas-vacsora volt, amelyet ünnepi program elő-zött meg. Deák Ferenc áll. tanító ugyan-csak vetített képekkel, sikerült előadást tartott a 48-iki eseményekről. Az ünnepi beszédet Orehója Béla áll. tanító mondta. Vacsora után tánc következett. A társaság hajnalig kitarított.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Prokesch József szabadkai kir. törvényszéki díjnokot a topolyai kir. járásbíró-sághoz irnokká nevezte ki.

Megtorlás.

— Hol kóboroltál megint; ily későn kell jönni? — kérdezte Maris mintegy szemre-hányólag.

— Vacsorálni voltam — válaszolt Franci, miközben vacogott foga a hidegtől és mindenképpen ölegette volna a kályhát, ha nem lett volna olyan nagyon forró.

— Ha most látna az uram, hogy itt vagy nálam, így este, nem tudom, mit szólna hozzá.

— Ej, te mindig remegsz, nekem inkább kellene tartanom tőle. Azután meg hozzászókhattál már, hisz minden este itt vagyok.

— De ha megtudja egyszer! Olyan vigyázatlan vagy, olyan dübögve mégy fel a lépcsőn, mintha te volnál a háziur. Mindenki felébred álmából és tudja, hogy most Franci jön. Bizonyosan korhelykedni volt, gondolják magukban.

— Hadd gondolják, ugyis tudod, hogy nem igaz.

— Igen ám, csak hogy feltűnik, ha egy szabolegény minden este elmegy; az nem lehet, mert hétköznap nincsen pénze s így egyszer csak leselkedni fognak utánad; ugyis szolgálótok, Rézi, olyan spion, mindent akar tudni és látni.

— Óh, majd befogom én a száját, csak merjen rólam valamit beszélni. Ne gondold, hogy olyan ostoba vagyok, hogy ne tudnék magamon segíteni s a te urad sem olyan okos, hogy nyomára tudna jönni.

— Dejszen, ne gondold azt!

— Dehogyan nem. Azután te is előáll-hatsz okaiddal, mert ne hidd, hogy ő haza gondol; van eszében! Csak úgy csipkedi a leányok arcát, mint én a tiédet. Hej — folytatta sóhajva — miért mentél hozzá, én vettelek volna el!

— Miért nem kértél meg? Bizonyosan téged választottalak volna.

— Hja, nem házasodhattam akkor és még most sem tehetném, nincs hozzá való keresetem. Egyébiránt mindegy, nem vetem szemedre, hisz így is szerethetjük egymást, ugy-e? — és odaült Maris mellé.

Maris elpirult s mikor körülfonta derekát a mézes cerna, nem szabadkozott, hagyta magát körülkaroltatni, csak keble emelkedett és forróbb lett lélegzete, mely zihálva tört fel melléből.

— Nézz reám angyalom, szemed sugárán hadd melegedjék fel lelkem, mert olyan hevítő az, mint a nap — suttogá bókját Franci.

— Nem, most már azért sem nézek oda, még el találsz égni. Ej, ej, Franci, minő nagyokat hazudozol nekem! Beszélj inkább igazán, azt jobban esik hallani, — szólt Maris komolyan és egy rándulata nélkül a tréfa mosolyának.

Franci azonban nem olyan ember volt, ki földhöz üti a gombolyagot, ha akadékos a cerna, hanem szépen kibontogatja és lassan-kint gombolitja fel.

— Hát azt gondolod, hogy én valót-lanságokat beszélek? Azt tapasztalhattad, hogy szeretem az őszinteséget és okod nem is lehet ellenkezőt tartani.

Ezzel visszavonta karjait Maris dereka körül és álmódzva nézett a kályha para-zsába. Természetesen nem szólt többé egy szót sem; ez már úgy szokott lenni, mikor imponálni akar az ember; amellett olyano-kat sóhajtott, hogy még a lámpa is homá-lyosabban égett, mintha az is busulna. Maris sokkal érzékenyebb teremtés volt, hogy sem ily nagy lelki fájdalom részvétet ne ébresztene benne. Azonkívül varrásáról néha felpillantott Francira, ki félig elfordított arccal ült mellette. Franci arca profilból tekintve, akkor is bánatosnak látszott, ha különben a legvigabb kedélyhangulatban volt. E termé-szeti tulajdonának, melynek kifejlődését mes-terének kézzelfogható idomításai okozták még inaskorában, nagy hasznát vette később, segédkedési ideje alatt. Hej, hány Maris-féle szeretett volna odacsókolni arra a bánatos arcra!

A viszony, mely közöttük már régóta fennállott, biztosított ily előjogokat és azért Maris eleinte vonakodásának dacára, oda-hajolt, kiengesztelendő a bus ollóvagyot és megcsókolta oly kéjes csókkal, minőt csak a tilalom teremthet. De Franci, ki annyi sza-kácsnó-szívet varrt magához, értette a mes-terséget a szerelmi diplomáciában, csak hallgatott, a csókot nem viszonzotta, úgy hogy utoljára is Marisnak kellett kérélésre fordítani a dolgot.

— Haragszol? Na, nézz reám. Nem érdemlem azt tőled. Látod, hogy kérlek. Még most sem néz ide! Várj, rossz ember.

És úgy nézett rá, mint a kis fiu a

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Kihut János topolyai járásbírói jegyzőt a topolyai járásbírói mellett alkalmazott ügyészségi megbízottnak állandó helyettesévé rendelte ki.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Hampel Endre kulai kir. járásbírói és Végh Sándor gyulafehérvári kir. törvényszéki jegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

A V. H. O. Sz. bácsmezei választmánya pénteki tanácskozásai pontban 9 órakor veszik kezdetüket, miért is arra kéretnek a t. választmányi tagok, hogy pontosan jelenjenek meg.

Az újvidéki új hid. Megtörtént a hivatalos bejárás és végleg meghatározták az új hid helyét. A mostani hajóhidtól a Duna mentén lefelé számítva körülbelül 15 lépésnyire lesz az újvidéki hidvég, a péterváradai a mostani 2. kapu helyén, mely a főutcába vezet. A hid két oszlopon fog nyugodni. A négy oszlopos tervet elvetették, mert nem célszerű s a nagy dunai forgalmat akadályozza. Mihelyt a hid építési munkálatait megkezdik, azonnal lebontják a sáncokat és szabaddá teszik az egész területet. A város ellenérték fejében Péterváradon laktanyát és mellék-helyiségeket kötelek építeni.

Jönnek a szalonkák. Oculi napja a vadászok nyelvén annyit jelent, hogy megkezdődik a szalonkák átvonulása. Nem mindig pontos ez a naptár, de azért a vadászok erősen tartják magukat hozzá. Az valószínű, hogy az idén a sokáig tartó tél következtében egy kissé megkésnek majd a szalonkák, de azért ha szebb, enyhébb idők lesznek, jöhetnek hamarosan. Talán régen voltak ilyen kedvezőek a kilátások a szalonkázásra, mint az idén. Az erdőségeket ugyanis nagy a nedvesség, puha a talaj és ennél fogva bőven terem a szalonka számára a táplálék, a giliszta. Mert ez a hosszú csőrű madár főképp ezt kedveli. Addig is tehát, amíg valóban megérkezik, hadd örüljenek előre is a vadászok a reménybeli dus zsákmánynak.

Automobil a hadseregben. A közös hadügyminiszter azoknak a tartalékos tiszteknek és hadapródoknak, akik az automobil kezelésében jártasak, tudtul adta, hogy a rendes fegyvergyakorlatok helyett négy hétre az automobil-osztályhoz vonulhatnak be. Jelentkezni lehet e célból az illetékes hadtestparancsnokságoknál március 30-ig.

bácsira, ki szörnyen haragszik és azt mondta, hogy sohasem szereti őt többé.

— Franci, hát csakugyan megharagudtál? Hisz nem mondtam komolyan, hogy sok nem igazságokat mondasz, csak tréfáltam.

— Nem szeretem az olyan tréfákat, mert még hazug hire támad az embernek. Az nem hazugság, ha szerelmemben összevissza beszélek, mert nagyon szeretlek!

— Nem haragszol már, ugy-e és megbocsátottál? Jer, csókolj meg!

Itt már jónak látta Franci másodszori felhívás előtt engedelmességni.

Maris maga kérte a csókot s habár egy csók nem a világ, és magában oly csekély valami, mint egy cukorka, mégis úgy égette száját, mintha csalánnal csapkodta volna be férje. És ismét elkezdett szorongni; érezte, hogy nem istenes dolog az egy férjes nőtől, megcsalni a kenyérkeresőt; megcsalni, kit hittel kapcsolt hozzá a pap. Szemei, melyek eddig kéjben usztak, úgy elhomályosultak, hogy Franci, ki szenvedélyes asztronóm volt, mert egén a szakácsnők szemei ragyogtak csillagokként, egészen megdöbbent a változáson.

— Mi bajod, talán rosszul vagy?

— Nem, nincs semmi bajom, csak hogy nagyon félek.

— Ismét az uradtól, ugy-e? De hiszen, kis bolondos, nem jön az a pufók-arcu Czibik még most haza. Ilyenkor mulat legjobban a leányok mellett és kötéllel se lehetne haza huzni.

(Vége köv.)

Diszalbum. A József Főherceg Szanatórium-Egyesület Budapesten, jótékony-célra, „Közművelődés és jótékonyaság zászlótartói” címmel egy pazarul diszes albumot ad ki, s a diszmunka zombori részének a szerkesztésére Vértesi Károly írórt kérte fel. Ebben a nagyszabású diszmunkában a zombori közművelődés és jótékonyasági egyesületek leírásán kívül a közművelődés és jótékonyaság terén Zomborban működő urak és hölgyek arcképei is összegyűjtetnek. A megindítandó akcióra nézve *bevezetésül* közöljük a levelet, melyet e tárgyban a József Főherceg Szanatórium-Egyesület elnöke, Lukács György, belső titkos tanácsos Vértesi Károlyhoz intézett:

Nagyságos

VÉRTESI KÁROLY urnak

Zombor.

Nagyságos Uram!

Csoór Gáspár urnak, a „Közművelődés és jótékonyaság zászlótartói” című mű központi szerkesztőjének jelentéséből a legnagyobb örömmel értesültem arról, hogy Nagyságod annyi gyönyörű emberbaráti és kulturális intézménynek a kezdeményezője és lelkes harcosa, irodalmunk egyik hangyaszorgalmu tehetséges művelője, tekintettel a szóban forgó kiadvány nemes céljaira kegyes volt a „Közművelődés és jótékonyaság zászlótartói” című műnek zombori részét megszerkeszteni s a nyomdailag is pazarul diszesnek tervezett albumba arcképeket gyűjteni. Mélységes és igaz hálával köszönöm nemesszívű vállalkozását és arra Isten segítségét és áldását kérem. Örömmel hozom Nagyságodnak szíves tudomására, hogy Csoór Gáspár urnak szóbelileg tett ígérettel Alföldy Gedeonné Öngyűjtésének a szerkesztői bizottság védnöki tisztét elvállalta s így a fölkerő leveleket együttesen méltóztatnak aláírni. A fölkerő leveleket néhány nap múlva bátor lesznek Nagyságodnak szívesen feladni. Megjegyezni kívánom, hogy a munkálatok eszközésével járó összes postai és irodai költségeket egyesületünk fedezi. Ismételtlen kérvényem, emberbaráti segítségét, fogadja Nagyságos Uram megkülönböztetett tisztelettel és hálával nyilatkoztatás. Budapest, 1909. március 17. — Lukács György s. k., belső titkos tanácsos, egyesületi elnök.

Március 15-ike Bajmokon. A bajmoki dalárda március 15-ikének emlékére fényesen sikerült ünnepélyt rendezett a róm. kath. népiskolában. Az ünnepélyt szentmise előzte meg, amelyet Hegedüs Lénárd esperes-plébános végzett fényes segédlettel. Az ünnepi szentmisén a dalárda „Nemzeti ima”, „A keresztfához megyek”, „Zengjen neked nagy Istenünk”, „Boldogasszony anyánk” énekeket és befejezésül a „Himnusz” énekelte. A szentmise végeztével a nagyszámú közönség a templomból az iskola udvarába vonult, ahol az ünnepélyt a „Nemzeti ima” vezette be, majd Pfeiffer Kálmán szavalta el Tóth Kálmán „Előre” című költeményét. Hegedüs Lénárd esperes-plébános magas szárnyalású beszéddel, mindenkit magával ragadó hazafias havel és lelkesedéssel méltatta az ünnep jelentőségét. A dalárda a „Talpra magyar”-t énekelte szép összétanultsággal. Igen nagy hatást keltett Preischl József Rátkay „Március 15” című költeményének elszavalásával. A „Himnusz” elénekésével az ünnepély véget ért.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter a zentai külső járási-tornyosi független polgárok körének, a katymári függetlenségi körnek és az ujsziváci gazdasági olvasó-egyletnek alapszabályait jóváhagyta.

Öngyilkosság. Kárpáti Adolf szabadkai szállodás és kávéháztulajdonos szabadán a déli órákban föbelötte magát. Holtteste mellett egy régi, esetlen, nagy revolvert találtak, s egy papírszeletre felírt néhány sort, amelyen csak azt a kívánságát hagyta hátra, hogy ne boncolják fel.

Közygűlés. A zombori „Iparoskör” folyó évi március hó 25-én (csütörtök) d. e. 11 órakor évi közgyűlését tartja, amelyre a tagok ez uton meghivatnak.

Ternovszky Margit sikerei.

Két napon az aradi nemzeti színházban vendégszerepelt Ternovszky Margit, akinek Arad város közönsége gyönyörű palmaágit, míg az aradi újságírók és Szendrey Mihály színigazgató virágcsokrot adtak. Az aradi lapok a legnagyobb dicsérrel emlékeznek meg Ternovszky Margit művészetéről és bemutatkozásáról a többek között ezt írják: Az aradi színháznak érdekes szenzációja volt ma este. Egy új operett-énekesnő mutatkozott be az aradi közönségnek és megállapíthatjuk, hogy ez a bájos, igazán művészi és nagy muzikalitású művészasszony olyan nyeresége az operettnek, aminőre igazán szüksége van a magyar színpadnak. Egyéniség ez a művészasszony, akinek az eredetiségét nem nyomorították soha bele primadonna-gyarak sablonjaiba s aki maga intellektusával, hangbeli és zenei képességeivel, egyéni bájával egy csapásra meghódította az aradi közönséget. Azzal a jóleső érzéssel távoztunk ma este a színházból valamennyien, kik az igazán művészinak vagyunk szomjazói, hogy egy ragyogó színházi karrier születésének voltunk tanui. Ternovszky Margit hatalmas hanganyagu precíz énektudásu, csodásan modulációképes, színes hangu énekesnő. Egyénisége pedig csupa báj. Színpadi megjelenése oly frappáns, hogy a kuliszák közül kiléptek már az övé volt a közönség rokonszenve s ez a meleg érdeklődés, ez az őszinte megértés jelenetről jelenetre fokozódott. Minden énekszám után felzúgott a taps és minden felvonás után sokszor hívták a lámpák elé a művésznőt, akinek Arad város közönsége pompás palmaágit adott.

A májusi katonai előléptetések. Már most élénken foglalkoztatják a tisztikart, melynek reménye, hogy közelebb harci dicsőség révén jut soronküüli előléptetéshez. Akár lesz háboru, akár nem, annyi bizonyos, hogy továbbra is fegyverkezni kell és azért a vezető tiszt állásokban májusra nagyobb mérvű nyugdíjazások várhatók, mivel az új vezérkari főnökek egyik főtevékenységét képezi a rokkant tábornokok kisselejtése. Sok vezérkari tiszt részére készül már a kék fölszólító ív, olyanok részére, akik ezt ma még nem is sejtik. Így várható a szokottnál nagyobb előléptetés a vezérkarban, ami nagy előnyt jelent a századosokra és ezzel egyidejűleg sok főhadnagy az immár meghonosodott rémhosszu várakozási időnél gyorsabban lép majd elő a századosi rangba. De azért lényegesebb előléptetések a létszám-emelés előtt nem várhatók. Már most is oly szükében vannak a legénységnek, hogy a közös és honvédszakszolgálatnál csökkenteni kellett az osztályok létszámát, hogy a gépfegyverosztályokhoz megfelelő legénységet állíthassanak.

A Kossuth-muzeum, Kossuthnak és az általa teremtett nagy időknek szent ereklyéit őrzi. Magasztos hivatást tölt be, tehát pártfogásra méltó. Eppen ezt kéri most hazánk legjobbjaitól. Pártfogoljuk remek kiadványainak megvételével. 10—20 koronáért megküldi Hock János „Rákóczi” című diszművét, 100—150 korona ellenében pedig a „Kossuth Lajos azt izente...” című óriási képet, mely 170 cm. szélességével és 130 cm. magasságával a legnagyobb színes olajnyomat a kontinensen. A 150 koronás igen széles arany keretben van. A kép tárgya fenséges és ehhez méltó a kivitele is. Azt a jelenetet ábrázolja, midőn 48-ban Kossuth Lajos gyújtó szavára hat hét alatt 40 ezer ember állott csatasorba az Alföldön, kaszával felfegyverkezve. A kép 10 koronás havi részletre is kapható. Ezen kiadványok vásárlását valóban megérdemli a hazafias missziót teljesítő Kossuth-muzeum, mely VIII., Népszínház-utca 23. szám alatt van. — Különösen a községek, egyesületek és körök hazafias kötelessége megrendelni e kiadványokat, mert ezen testületeknél egy-egy személyre alig esik egy fillér és ezáltal megmentik a Kossuth-muzeumot.

Harc a kenyérért. Óbecsén a községi főjegyzői állás megüresedett. Még ki sincs írva a pályázat és máris tömegesen jelentkeznek a pályázók. Erős harc lesz az állásért, amely Bácskának legtekintélyesebb jegyzői állása.

Népies gazdasági előadások.

A napokban fejezte be a Zentai Gazdakör a népies gazdasági előadásai sorát. A Gazdakör Zentán, Magyarkanizsán, Adán, Martonoson és a városok és községek határában lévő tanyacsoportokon ötven előadást rendezett. Előadók voltak: Árpássy János, Földes Mihály, Romzsa József, Fodor János, Lélek Kálmán, Piller György, Szinkovits Gyula, Szezyfried József gazdasági szaktanítók, Tóth János méhészeti vándortanár, Szőke József, Szabó Sándor m. kir. és Puskás Ferenc helyhatósági állatorvos, Gallé Viktor városi főkertész, Kiss Simon gazdasági tanácsos, Vajda Lajos dr. tiszti orvos és Novoszel János gazd. ism. iskolai igazgató, gazdaköri titkár. Az előadásokat mindenütt tömegesen hallgatta a gazdaközönség. Az összes hallgatók száma 3664 volt, kik között az előadók, a földmívelési miniszter intézkedéséből 675 gazdasági munkát osztottak ki.

Tömeges munkáskizárás. A szabadkai faipar részvénytársaság telepén kiűtött a bérharc s a munkások „amerikázása” következtében a gyár március 16-án összes munkásait kizárta.

Községi állatorvosok. A földmívelésügyi minisztérium már évekket ezelőtt rendezte az állami állatorvosok fizetését, de még eddigelé a községi állatorvosok ügyei nincsenek rendezve. A minisztérium nagy súlyt helyez az állategészségügyre és azt rendezni kívánja. Még ezen nagy rendezés előtt hátra van a községi állatorvosok ügye. Ennek rendezése céljából megkereste az összes törvényhatóságokat és vármegyéket és felhívja őket, hogy kimutatást készítsenek arról, hogy területükön hány községi állatorvos van alkalmazásban, mennyi a fizetésük és hogy az állások bevannak-e töltve.

Agombos—erdődi kompátkelés. Az államvasutak Gombos és Erdőd állomásai között a Dunán való kompözlekedése a hosszú tél miatt körülbelül 3 és fél hónapig szünetelt, de most az idő javulásával úgy a személy, mint áruforgalom ott ismét megindult.

Öngyilkosság. Faldin József hetvennégy éves kunbajai tojáskereskedő csütörtökön tojásszedés közben itt is, ott is húzott egyet a kínált kanecso borból, minek természetes következményeképpen szépen felöntött a garatra. Ezen vidám állapotában hazafelé ballagva elvesztette a reá bízott 16 koronát, amiért a fia, akinél lakott, összeszidta. A fia már régebben hangoztatta azt is, hogy Németsországba fog kivándorolni családjával s az öregot magára hagyja. Most a veszekedéskor fenyegetésképpen pedig kijelentette az öregnek, hogy a jövő héten mennek s azután boldoguljon egymagában, a hogy tud. Ezt a 74 éves öreg ember nem akarta átélni s részben az elvesztett pénz fölött történt heves jelenetek annyira elkeserítették, hogy halálra szánta magát. Csütörtökön délután a kamrában felakasztotta magát. Mire észrevették, már meghalt.

A zombori vásár. A zombori országos vásár folyó hó 21. és 22-én lesz megtartva, amelyre — vérszentes helyekről — az állatok felhajtása megvan engedve.

A ludtolvaj cigány. Kolompár Laci, a mélykúti sátoros cigányok vajdája befordult kéregető útjában Rác György gazdához és miután az udvarban nem látott senkit, egy ludat szépen elhelyezett tűzrelvalóval megrakott hamvasába, még pedig nagyobb biztonság okáért a batyu aljába és így bandukolt hazafelé vígan izes ludpecsenyéről álmódózva. A lud unván a sötétséget, a hamvason véletlenül felfedezett lyukon kidugta fehér fejcskáját és némán aggódott a bizonytalan jövőn. Az iskolából hazamenő gyermekeknek feltűnt a cigány hátán a lud-

nyak, nem sokat tévőzván, befutottak a rendőrségre azzal, hogy Laci bácsi ludat lopott. A rendőrségnek sikerült még utközben elcsipni a tolvaj cigányt, ki kedélyes puhítás után tettét töredelmesen beismerte.

I r o d a l o m.

Uj német nyelvkönyv. A most megjelent új német nyelvkönyv, amelyet magántanulás céljából a Schidlof-féle módszer szerint Altai Rezső tanár szerkesztett, magában foglalja az eddig bevált nyelvtanítási módszerek mindegyikéből azt, ami a tanulni vágyó közönségnek leginkább lehet hasznára. Gyakorlati alapon indul, ezért nem zaklatja a tanulókat olyan szóanyaggal, melynek hasznát a gyakorlati életben ugysem venné. Körülbelül 1000 szót ölel fel, amely 1000 szó elegendő arra, hogy bármely társadalmi állású művelt ember gondolatait kifejezhesse. A tanulni vágyó közönséget mondatok alkotására, beszélgetésre serkenti, anélkül, hogy terhes írásbeli avagy más feladatok készítésére kényszerítene. Kedves, könnyed társalgási modorban vezeti be a tanulókat a német nyelv nehézségeibe és észre sem veszi, mire már egész ügyesen ki tudja fejezni kívánságait, gondolatait német nyelven. Nagy előnye a Schidlof-Altai nyelvkönyvnek, hogy latin (magyar) betűkkel van szedve, hogy a tanulni készülőket az ismeretlen, új és szokatlan német betűkkel meg ne zavarja. Csak később, a füzetsorozat végén közöl olvasmányokat német betűkkel is, amíg a tanulók a német nyelvel eléggé megbarátkoztak. Az bizonyos, hogy ez az új nyelvkönyv a legmodernebb és a legjobb eredmény elérésével is kecsegteti a közönséget. Részletes prospektust és mutatószámot a kiadóhivatal készséggel küld díjtalanul az érdeklődőknek. Schenk Ferenc könyvkereskedő kiadásában jelent meg Budapest, Semmelweis-u. 15. A nyelvtan 10 füzetben teljes, egy füzet ára 60 fillér és így a teljes nyelvtan nem kerül 6 koronánál többbe, egybegyűjtve, diszes vászonmappában.

K ö z g a z d a s á g.

Selyemtenyésztésünk 1908. évben.

Az országos selyemtenyésztési felügyelőség, a selyemtenyésztés és a selyemfonó iparnak 1908. évi állapotáról szóló jelentését most adta közre. A jelentés Bács-Bodrog vármegye selyemiparára való különös tekintettel készült, amelyből itt közöljük a városunkat érdeklő részt.

A felügyelőség jelentése így hangzik: Zombor városban 1908. évben közterületeken és közutak mellett volt:

lombszedésre alkalmas szederfa 4.052, lombszedésre nem alkalmas szederfa 2.393.

A selyemtenyésztők 3.602 darab lombszedésre alkalmas szederfát használtak. Egy tenyésztőre átlag 7 darab szederfa jutott.

Tényleg 451 család vállalt selyemterpetét. Ezek közül 426 család 9.971 kilogramm gubót termelt és 21.427 koronát keresett. Egy tenyésztő átlagos keresete 50 koronát tett ki.

Legtöbb keresete Sztójanovits Amália tenyésztőnek volt, ki 142 koronát kapott a gubóért. Gondatlanság miatt 25 család nem váltotta be gubóit.

A selyemtenyésztés megkezdése óta 395.679 korona fizettetett ki a városban.

Szederfatenyésztés: 1908-ban a felügyelőség a városnak és a városban lakó magánfeleknek 240 darab kiültetésre alkalmas szederfát; 500 darab darab 2—3 éves szederfacsemetét osztott ki. Mostanáig pedig 1.043 darab kiültetésre alkalmas szederfa és 74.040 darab 2—3 éves szederfacsemete lett kiosztva.

Az idén a városi faiskolából utcákra, közteterekre és közutak mellé kiültettek 2.000 szederfát. Kiültettek 200 darab másnemű fát is, holott a szegény ember leginkább a szederfának veszi hasznát.

Utcaikon és köztetereken még 435 darab szederfa helyezhető el.

A selyemtenyésztés sikeres továbbfejlesztése érdekében arra kéri a város intézőségét, hogy ezen területeket kizárólag szederfával fásítsák be. A kiültetett fiatal szederfákat pedig foglalja körül védőkaróval és tuskéval, valamint öntözésükről is gondoskodjék, mert ennek hiányában ismét elpusztult 55 darab fiatal szederfa. Az öreg szederfákból is 2 darab ment tönkre. Hálás meleg köszönettel adóznak a városi hatóságnak a nagyszámu szederfaültetésért és kérte, hogy jövőre is részesítse a kiültetendő szederfákat hasonló jó ápolásban, mint az idén ülteteket, mert azokból aránylag nem sok száradt el. Sajnos, hogy a városban szederfarongások történtek. Az illetők 5—5 korona pénzbüntetésre lettek ítélve.

Egy igazgatóság, mely önmagát vádolja.

Nem mindennapi olvasmányal kedveskedik részvényeseinek a szabadkai Alföldi Bank igazgatósága, midőn évi jelentésében alaposan megtámadja — önmagát, irván a következőket:

„Az okok és momentumok az 1908. évi július hó 31-ig működött igazgatóság többségének mivel sem menthető *könnyelmű gazdálkodásában* és főképen abban keresendők, hogy a *felekezeti szempontokat* mindenben az intézetnek — mondhatni existenciális érdekei fölé helyezték, nem számolva sem a következményekkel, sem azzal, hogy a pénzintézet vagyona a részvényesek egyeteméé. A nagymérvű beruházásoknál és a *részvénytőkével arányban nem álló üzleti költségeknél* azzal kecsgették a részvényeseket, hogy a pénzintézetnek kifelé is impozánsnak kell lennie, mert százezrekre rugó felekezeti betétek, ugyanily összegű egyházi pénzek fognak annál elhelyeztetni, holott ily természetű betétekből a részvénytársaság egy fillért sem látott.”

Hát biz ez baj. Az elégedetlen részvényesek a dolgot nem is hagyják ennyiben, hanem a közgyűlésen részletes fölvilágosításokat követelnek azokról a felekezeti dolgokról, amiket a jelentés nagy általánosságban érint, úgy hogy e körül csinos kis kavardásra van kilátás. A bank 1907-ben alakult 200.000 korona alaptőkével. Ez évben 1860 korona nyeresége volt, míg 1908-ban 62.560 korona veszteséget mutatott ki az igazgatóság, még pedig, mint a fenti idézet mutatja, elég furesa okokból.

NYILTTÉR. *)

Alapítva: Dr. ROTH AD. Telefon: 1886. - 51-17.

Testegyenestő

gyógyintézete és szanatoriuma

Budapest, VII. ker., Stefánia-ut 55. szám.

Bejáró és bennlakó hát- és lábbetegeknek. (Elferdülések, izület és csontgyulladások, ficamok, és törések, zsugorok stb.) Saját autómater Hessing-féle járó és Dr. Roth-féle autómater, egyenesítő gépek és corsettek részére. Svéd-torna, gerincnyújtás, massage stb. 26-5

Mérsékelt árak. — Kívánatra prospektus.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

740/1909. szám.

Hirdetmény.

Hódság község előljárósága részéről ezennel közhirre tétetik, hogy a községi nagyvendéglő összes mellékhelyiségeivel 1910. (tizedik) évi április hó 1-től kezdődőleg 6 (hat) egymásután következő évre **1909. évi április 13-ik napján (husvét kedden) délelőtt 9 órakor** a község ház tanács-termében nyilvános szóbeli árverés útján bérbe fog adadni.

Kikiáltási ár 2530 kor.

Leteendő óvadék 253 kor.

Az árverési feltételek a községi jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

Hódság, 1909. március hó 7-én.

Előljáróság.

Hirdetmény.

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy háztelkemen **Bercsényi** (ezelőtt Szóntai) **ut 49. sz. alatt kocsiszámra** kapható

agyagos és fekete föld.

Jegyek válthatók ugyanott, valamint a Korzó-kávéház mellett lévő szijgyártó üzletben is.

65-3-3

Tisztelettel

SCHLOTZER MÁRTON,
szijgyártó.

668. szám. 1909

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. illetve az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a budapesti kir. törvényszék 1909. évi 20181. számú végzése következtében dr. Urbányi Henrik budapesti ügyvéd által képviselt Hazs linszky és társa budapesti cég javára 935 kor. és járulékaik erejéig 1909. évi február hó 25-én foganatósított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1188 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szódás gép, üvegek és butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1909. évi V. 346/2. sz. végzése folytán 935 korona tökekövetelés, ennek 1907. évi március hó 31. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 63 kor. 50 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Sziváci ut 31-ik szám leendő eszközlésére 1909. évi április hó 2. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Zomborban, 1909. évi március hó 14. én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

670. szám. 1909

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1907. évi 13063. számú végzése következtében dr. Bruck Jenő zombori ügyvéd által képviselt Liling Salamon esonoplyai lakos javára 300 kor. s járulékaik erejéig 1907. évi november hó 22-én foganatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 699 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1909. évi V. 484/2. sz. végzése folytán 300 korona tökekövetelés, ennek 1907. évi október hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 50 korona 60 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Erzsébet körút leendő eszközlésére 1909. évi április hó 2-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Zombor, 1909. évi március hó 16-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó**Gillette**

biztosító borotva a legjobb, amely ma forgalomban használtatik. Nagy választékban francia, angol és valódi solingi borotva, zsebkés, olló stb. kapható

Flosberger Mátyás,
műköszörűsnél,
ZOMBORBAN. 5-4 Zrinyi-utca.

559. szám. 1909.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetve az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1908. évi Sp. II. 624/3 számú végzése következtében dr. Guttman Zsigmond zombori ügyvéd által képviselt Spitzer Sándor zombori lakos javára 108 kor. 40 fl. s járulékaik erejéig 1908. évi november hó 16-án foganatósított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1049 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1909. évi V. 409/2 sz. végzése folytán 108 kor. 40 fl. tökekövetelés, ennek 1908. évi augusztus hó 5-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 56 korona 10 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Kohári-utca 23. leendő megtartására 1909. évi április hó 1-ső napjának délutáni 3 $\frac{1}{2}$ órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Zomborban, 1909. évi március hó 14-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.**KERESEK****Bácskában ismert és teljesen felszerelt irodámhoz kaucióképes****mérnöktársat,**

ki a 40/1909. I. M. sz. rendelet 5. §. 4. pontjának megfelelően az új birtokrendezéshez megkívántató jogosítvánnyal bir vagy azt megszerzi. . . . Én, — ki 10 év alatt 25 bács megyei nagyközség tagosítását végeztem, — a dülközési és tagosítási, illetőleg legelőfelosztási, kiosztási tervezet és ennek alapján az érdemi egyezés előkészítése és megalkotása vagy evvel egyenértékű parcellázások vezérelveinek megállapítása körüli, nagyobb gyakorlatot igénylő személyes közreműködést vállalom csak — rajzoló és irnoki munkák végzése nélkül, egyszersmind a vállalatnak egyéb összes munkái és költségei a társat : : : fogják illetni és terhelni. : : :

WILLMANN JÁNOS,

3-2 okl. mérnök.

BAJA.**Kiadó ház.**

Zomborban, (Felsőváros) a Flórián-utcában levő 11. sz. ház kiadó. Bővebbet a o o kiadóhivatalban. o o

686/végreh. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetve az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a budapesti V. ker. járásbíróság 1908. évi 1360. számú végzése következtében dr. Gärtner Samu budapesti ügyvéd által képviselt Aufrecht és Goldschmied budapesti cég javára 53 korona s járulékaik erejéig foganatósított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 695 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1909. évi V. 164/3. számú végzése folytán 53 korona tökekövetelés, ennek 1894. évi március hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 95 kor. 90 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Zöldkert utca 16. sz. leendő eszközlésére 1909. évi április hó 2-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Zomborban, 1909. évi március hó 14. én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Szabóságok, magyar munkások, nadrág-, mellény- és kabátzabók állandó munkát nyerhetnek

Szántó József
szabómesternél, — Hódmezővásárhelyen.

A „Zombori Export-Gőzmalom“
t. c. részvényesei meghívotnak a **folyó évi március hó 28-án, vasárnap délelőtt 10 órakor** a vállalat irodahelyiségében tartandó

XV. rendes évi közgyűlésre.

Napirend:

1. Két részvényes megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság évi jelentése és a felügyelőbizottság jelentése, az 1908. évi mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadása.

3. A felügyelőbizottság kiegészítése.

4. Az igazgatóság kiegészítése.

Azon t. c. részvényesek, kik ezen közgyűlésen résztvenni kívánnak, az alapszabályok 12. §-a értelmében*) tartoznak **részvényeiket a szelvény-ivekkel együtt legkésőbb bezárólag folyó évi március hó 23-áig** a társaság pénztáránál letéti elismervény ellenében, mely egytuttal belépti jegyül szolgál, letétbe helyezni. Ugyanott az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése a mérleggel együtt a t. c. részvényesek rendelkezésére áll.

Zombor, 1909. évi március hó 15-én.

Az igazgatóság.

*) Az alapszabályok 12. §-a: „Minden részvény a tulajdonosnak a részvénytársaság közgyűlésén szavazati jogot biztosít azon esetben, ha a részvény a szavazati joggal élni kívánó tulajdonos nevére a társaság részvénykönyvében legalább 2 hónappal előbb bejegyeztetett és a meghirdetett közgyűlést megelőző **5 nappal** a részvénytársaság pénztáránál letéteményeztetett.

50-nél több szavazatot azonban egy részvényes sem gyakorolhat sem személyesen, sem mint meghatalmazott, sem mint meghatalmazó.“

Eladó ház.

Zomborban, Konyovits-utca 9. számú ház, mely áll 3 utcai szoba, 1 előszoba, nagy jégverem (jégkereskedésre alkalmas) és a szükséges mellékhelyiségekből — **eladó, esetleg bérbeadó.** Bővebb felvilágosítást nyújt

UTVITS MIKLÓS,

4-4 **ZOMBOR.**

Pálinkafőző készülékek

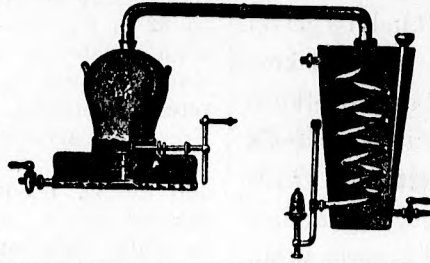
100 litertől egész 400 liter őrirtalommal, az új szeszadó-törvény előírásai szerint készítve.

Ujabb rendszer:

SZÁLLITHATÓ KIVITEL,

akár bukkánóval,

akár bukkánó nélkül.

Régebbi rendszer:

BEFALAZHATO KIVITEL,

akár hűtőpalackkal,

akár hűtőiglyóval.

Az új szeszadó-törvény előírásait a legszigoribban tartjuk be. Minden vevőnknek a kezelésre és eljárásra vonatkozó hasznos utasításokat adunk. Szivattyúk, szesztömlők, csövek, pincegazdasági gépek és cikkek állandóan raktáron.

Kérjen árjegyzéket és ajánlatot.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA,

gép- és szerszámraktár. — Gépszijgyár. — Műszaki iroda.

Budapest, Váci-körút 26. sz.

Sürgőnycim: „USZÓ“ BUDAPEST.

Eladó

8-4

**Bácskában vasutálom-
más közvetlen köz-
lében 1000 □-öl terület
nagyobb szabásu mo-
dern méhészettel. Bővebb felvilágosítás a kiadóban nyerhető.**

Eladó csillárok.

Atköltozködés miatt több villam-
csillár és villamlámpa eladó. Bővebb felvilágosítás a kiadó-
o hivatalban nyerhető. oo

A Flórián-utca 10. sz. egyeme-
letes ház egészben vagy ré-
szekben kiadó esetleg eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 14

Kitüntetések:

Arad
Budapest I.
Budapest II.
Bécs
Belgrád
Lugos
Lovrin
Nagyhecskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka
Temesvár
Veszprém
Zenta

Magyar állami nagy aranyérem.

- Keltető tojások -
tavaszi szállításra előjegyezhetők

REITTER OSZKÁR

főkapitánynál **NAGYBECSKEREKEN.**

o o Angliából hozott fajtisza tolvér, elsőrendű 2 éves o o
fehér Orpington és fehér Wyandotte

(amerikai legjobb téli tojók.)

Sárga Orpington, óriás pekingi kacsatojások darabja 70 fillér.

Törés- és rázásmentes, teljesen **ingyen.**
biztos csomagolás, faládákban

Őszi szállításra remek szép
óriás angol emdeni libák
előjegyezhetők, darabja 25 korona.